

„Narodni list“ izlazi svakoga četvrtka prije pošta.

Cijena mu je na godišnjicu 8 kruna, na se-
laku 4 kruna, pojedini broj 6 helera.

Uredništvo i uprava lista nalaze se u
Voloskom kbr. 8.

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Za oglašavanje plaća se 10 helera po redni-
ku na više puta po pogodbi.

Oglašivači daju se na uredništvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Neofrankirani
listovi se ne primaju.

Br. 27.

Volosko-Opatija u četvrtak 3. srpnja 1902.

God. III.

**Gospoda se dopisnici umo-
ljavaju, da vjesti i dopise šalju
unaprijed samo na Uredništvo
„Narodnoga lista“ Opatija.**

Saborski izbori u Voloskom kotaru.

Mjeseca decembra prošle godine bili su obavljani izbori za pokrajinski sabor u svih kotarima i u svih izborničkih, tako i u kotaru Voloskom. Svi ti izbori bili su svršeni već 9. decembra. Izborne spise poslala su c. k. kotarska glavarstva c. k. namjestništvu, a namjestništvo poslalo ih je dne 20. decembra 1901. zemaljskom odboru, kako to zakon propisuje.

Zemaljski odbor podnio je tiskan izvještaj o svih izborih danom 18. junija t. g. na sabor.

Opisao je po svojoj glavi, kako su se izbori u pojedinih izborničkih i pojedinih kotarima obavili, i predložio, da se izbori 27 zastupnika odobre, a da se izbori trojice zastupnika, i to sve trojice iz Voloskoga kotara izručie posebnom odboru, da ih izpita i o njih izvjesti.

Ustmeno predložio je to član zemaljskoga odbora Kršić u saborskoj sjednici od 27. junija i sabor je to prihvatio.

Sada, da malo vidimo, na čem je zemaljski odbor utemeljio svoj predlog glede izbora u Voloskom kotaru, najprije za gradove, pak za izvanjske občine.

1. Saborski izbori u gradovih Voloskoga kotara.

Proti tim izborom podnio je utok Dr. Gerolamo Minach i devet drugih (neznama koji) iz Voloskoga dne 23. decembra 1901.

U utoku veli, da su u Kastavskih izbornih listina, dakako za grad, ubilježene 23 ženske i 3 moralna tjela; da su pod broji 15, 51, 56, 57, 59, 61, 65, 67, 68, 69, 70, 73, 74, 75, 76, 78, 80, 81 unešeni izbornici koji nisu ni iz I. ni iz II. tjela, i koji u III. ne plaćaju 10 for. izravnoga poreza; da je unešen Erminij Jelusić koj da nije ni državljan austrijski; da je unešeno sedam počasnih građana, koji imaju drugdje pravo glasa — u sve da imade među 85 upisanih izbornika grada Kastva 55 takovih koji nemaju pravo glasa. U Voloskih izbornih listinah da su četiri koji ne plaćaju 10 for. izravnoga poreza, da je upisan Alberto Šimunić „ungarez“, i Rafael Kundić „ungarez“, koji da je inače u Kastavskih listinah. K tomu da je 18 izbornika izpušćeno koji bi imali pravo glasa.

Mi pitamo šijora duhtora Jerolima Minaka i njegove podatelje: od kuda je on uzueo ove podatke? Listine su izključivo stvar občine i c. k. kotarskoga poglavarstva, koje se kod izbora za zemaljski sabor ne izlažu nikomu na uvid.

Drugače pak velimo istomu šijoru i njegovim papjašem, da ni to tako, ni

toga toliko, kako to on piše. To će se dokazati na pravom mjestu čim prije.

Junta bi ređ da je sve to uzela za suho zlato. Ona još pripovieda, da je još prije, nego se je izbor obavio, prigovorio listinam na Voloskom Dr. Ettore Costantini, proti listinam u Kastvu Dr. Giovanni Krstich (ma viš ka lepa družba s šijorom duhtorom Jerolimom Minakom), a proti izbornom poslovanju u Mošćenica Josip Rubinić.

Dr. Stanger dobio je kod izbora 96 glasova, Dr. Costantini 47 glasova, dakle niti jedne trećine svih glasova.

Sljedeći put progovoriti ćemo o izborima za izvanjske občine kotara Volosko, da naši čitatelji vide, do kuda tjeraju naši protivnici prirodjeno im političko banditstvo.

Istarski sabor.

Dne 27. juna održavao je istarski sabor svoju drugu sjednicu.

U njoj su se izabrali saborski tajnici dva, saborski revizori šest, i saborski odbori i to: financijski od 7 lica, političko-ekonomički, školski i agrarni svaki po 5 lica. I za tajnike, i za revizore, i u odbore bili su izabrani — sami talijanski zastupnici. Dogodilo se je što se ne dogadja u nijednom saboru na svijetu, među izobraženimi ljudmi, da se nije uzueo obzir na saborska manjina, i to na skoro trećinu zastupnika koji zastupaju veliku većinu pučanstva cijele pokrajine.

Kad su naši zastupnici vidili, da se ih nit med tajnike nit med revizore izabralo nije, i imali pred sobom cedulje za odbore u kojih ne bijaše ni jednoga od njih, onda je ustao zastupnik Spinčić, te izvjavio da oni neće sudjelovati kod daljnjih izbora i da proti njim prosvjeduju.

Čuje se i čita u novinah, da su talijanski zastupnici nudjali našim jednoga revizora i po jednoga člana u odbore, ali samo pod uvjetom, da se naši zastupnici, koji bi došli u odbore moradu obvezati, da će u odborih govoriti samo talijanski, samo tako saboru izvješćivati, i u saboru samom samo talijanski u predmetu govoriti. Toga, osobito ovoga posljednjega uvjeta nisu mogli nit smjeli prihvatiti naši zastupnici. Tim bi samo po milosti dobili ono što ih po pravu ide. Tim bi se odrekli najsvetijega čovječjega prava. Tim bi zatajili sebe i cjelokupni hrvatski i slovenski narod u Istri, naročito svoje birače i izbornike. Tim bi sami sebi i svojom narodu zadali najgrđu pljusku. Sveta svojia i narodnja prava ne prodaju oni za ništa, a najmanje za dždelu leće, kakvo je članstvo u saborskih odborih. Gospoda Talijani su valjda to i unaprijed znali, pak postavili takov uvjet, samo da naši ne dođu u odbore, pak da njim se tako uzueo prilika iz bližega izpitati pokrajinsku upravu.

Član zemaljskoga odbora Dr. Kršić pozvav se na tiskani izvještaj istoga odbora o obavijenih izborih za sabor, pročitao je predlog zemaljskoga odbora u toj stvari. Predlog glasi: 1) da se odobri izbore 27 zastupnika 2) da se izabere verifikacionalni odbor od 5 lica, koji bi izpitao prvo izbor zastupnika Vjekoslava Spinčića i Matka Mandića za seoske občine Voloskoga kotara drugo izbor Dra. Stangera za gradove istoga kotara.

Ti predlozi zemaljskoga odbora bili su prihvaćeni jednoglasno.

Bio je odobren izbor 27 zastupnika, među njimi takodjer izbor Josipa Kompara župnika i dekana u Ospu i Dra. Matka Trinajstića odvjetnika i načelnika u Buzetu za politički kotar Kopar, Dra. Matka Laginje odvjetnika u Pali i Dra. Dinka Trinajstića odvjetnika u Pazinu za politički kotar Pasin, Šima Kvirina Kozulčića, posjednika u Lošinj u malom i Antona Andričića župnika u Baški za politički kotar Lošinj.

Tih šest zastupnika proti četvorici talijanskih izabranih u izvanjskih občinah, sačinjavaju većinu zastupnika seoskih občina, koji imadu pravo izabrati jednoga člana zemaljskoga odbora.

Za daljni predlog, da se izbori zastupnika iz Voloskoga kotara izručie na izpitavanje i izvještaj posebnom odboru, glasovali su i naši zastupnici. Pokazali su tim da se posvuda znadu držati propisa, a propis je da se svi izbori proti kojim je podnešen kakav prigovor predađu na izpitavanje i izvještaj posebnom odboru, a nekakvi utoci bili su podnešeni proti rečenim izborom. Pokazali su takodjer, da se ne boje, da i najzagriženiji njihovi protivnici izpitaju te izbore, jer ako će se držati prava i zakona, moradu ih odobriti.

O tih izborih govorimo поблиže na drugom mjestu.

Na svrsi sjednice bila je pročitana interpelacija zastupnika dra. Bartoli i drugova, svih talijanskih zastupnika, osim dvojice koji ne bijašu prisutni. Pitaju c. k. vladu, nek njim kaže uzroke, zašto saziva sabor već od godine 1898. drugamo a ne u Poreč i je li voljna sazivati ga u njegovo „zakonito“ sjelo Poreč, dok se to ne bi ustavno promjenilo.

Bartoli prosio je napose predsjednika sabora, nek se zauzme, da c. k. vlada čim prije na tu interpelaciju odgovori.

Čemo viditi, kada i što će c. k. vlada odgovoriti interpellantom.

Dopisi.

Mošćenice. Molim Vas dragi gospodine uredniče da mi ustupite malo prostora u našem dionom „Narodnom listu“ da Vam u kratko opišem nepodobnost, i kako se zakon poštuje od strane onih koji danas na našoj občini i vedre i oblače. Dakle čujte! Kako znate paragraf 40 občinskoga zakona za Istru govori jasno, da občinske sjednice potežta sazivlje polag potrebe, a mora ju sazvat i najmanje svaka tri mjeseca.

Pozvani pismeno moraju biti na doćićnu sjednicu svi reprezentanti. Svaka sjednica koja nije ovako sazvana ne valja i ono što se na njoj zaključni, takodjer je nevaljano. Ali naš magnifico se glede ovoga na zakon niti najmanje ne obazire jer je prošle već šest mjeseca, da nije sazvaio sjednice, i time on, koji bi morao nastojati da se zakon vrši, ne ovršuje ga, što je jako žalostno i škandalozno, za reprezentantce i sve poštenu misleće Mošćeničane i Bersečane.

U ovih šest mjeseca što nije bilo sjednice učinilo se na našoj občini stvarih koje ne bi se smelo učiniti bez sjednice i znanja reprezentantce. Ali naš Zvanic za to malo mari, jer njemu se hoće prikositi i svojevrijnosti, samo da zadovolji svojim čudnim hirima pak mirna Bosna.

Imali smo občinskog slugu ili fanta, koji je pošteno občinu služio 12 godina za dosta malenu plaću. Početkom ove godine plaću mu se nešto poboljšalo, i sada na jedanput vidimo da on više za fanta nije, a imenovalo se novoga bez zakonite sjednice i znanja sve reprezentantce, što nije u redu ni pravo da ovakva stvari čini sam glavar sa valjda još par svojih mamuluka, jer fanta plaćamo svi a ne par od njih.

Imenovalo se i novoga vizitatora od blaga, takodjer bez sjednice i znanja sve reprezentantce. Stari naš komuničar fanat, bio je i pregledavatelj mrtvaca, ali pošto za fanta više nije, izručio je svojevrijnost i ovu službu. Za ovu službu pitalo se jednoga drugoga, ali ovaj je bio pametniji od njih, pa im je odgovorio: ja bi ovu službu i primio ali želim da se drži sjednica, te da se o tomu izvavi sva reprezentantca.

Ali ovo što navedesmo nije sve. [Sada vidimo gdje se popravlja jedna komuničarska konoba, gdje će se potrošiti preko 200 kruna naših šalji i to svojevrijnost, bez da se je o tomu držala sjednica i bez znanja sve reprezentantce, te ovo delo nije lišo ni na licit, kako bi moralo koji će za manje učiniti.

Mi ne znamo, kako bimo krstili ovi kapriciji našega Zvanica. Nije li ovo činiti smutaju med reprezentantcom i pukom? Ako potežta neće da sazivlje sjednice već od svoje volje dela ovako važne stvari, za što je onda reprezentantca?

Na ovaj način dosta je izabrati par od njih, pa neka delaju što ih je volja. — Zna li za ovo slavni c. k. kot. kapetanat na Voloskom? Ako ne zna mi mu dajemo ovo ovim putem na znanje, sa molbom, da učini jednom kraj ovom sramotnom despotizmu. —

Popisija na otoku Cresu.

Jutur neznam ni sam kako, došlo mi pod ruku službeno izvješće o zadnjem popisu pučanstva grada i občine Cres. Po toj službenoj statistici uspihose svemu onomu, što se je s naše strane učinilo da se zakonitim putem revidira prva sramotna i nasilna popisija o kojoj se je toliko pisalo i govorilo po novinah pak i u beškom parlamentu dala povoda raznim interpelacijam, ipak čujte, pak se grohotom i vi nasmejite, konačni uspjeh vladinog izvješća.

Po tom izvješću žive u občini Creakoj 8086 sve kršćanski duša, od kojih pripadaju hrvatskoj narodnosti 5963, talijanom - lazijskoj 2039, njemačkoj 26, slovenskoj 8 a tuđinačkoj 150. Od ovih pripadaju na

Mjesto	Ukupno	Hrvata	Talijana	Njemaca	Slovena	Tuđinac
Grad Cres	4379	2269	1936	16	8	150
Beleži	334	329	2	3	—	—
Belj	728	724	1	3	—	—
Dragozidi	360	349	14	4	—	—
Lubenice	268	265	2	—	—	—
Orlec	399	396	3	—	—	—
Parnata	155	144	11	—	—	—
Podol	69	69	—	—	—	—
Predočica	116	116	—	—	—	—
Štivan	305	277	28	—	—	—
Martinčića	494	479	12	—	—	—
Ustrine	143	115	28	—	—	—
Valun	258	258	—	—	—	—
Vrana	88	86	2	—	—	—

Kad ovo pišem nastojao sam svladati samog sebe da Vam ova onako, bez riječice komentara priobćim, ali ipak ne mogu a da ne opazim kako među onima 2039 ereških Talijana imade ni manje od podupne hiljade i pol onih kojim je materinski i običajni jezik hrvatski, a to im i samo ime kaže, jer veli se ako i brzi lažu rogovci istinu kažu. Kad sam ja u mojih malih dnevih pohadjao ova pučku školu, a bilo je to za vreme absolutizma, ali ipak za vrijeme kad se je u i u Creskoj pučkoj školi nekoje predmete a osobito katekizam predavao i učio hrvatski ili kako se je onda to zvalo „illirico“, doim se danas, gdje i po gorljivoj službenoj decimiranoj skrižaljki imade nas u samom gradu Cresu 2269, dakle 333 (značajno trojstvo!) više od Talijana, u pučkoj creskoj školi hvala vladajućem sistemu ne smije se ni pisnuti a kamoli govoriti i podučavati hrvatski. Baš radi ovog uzroka naša djeca svrše pet šest razreda a ne znadu niti čitati pravo, niti sastavit jednu rečenicu, a o matematičkim ne razumiju niti riječi. Kad sam dakle ja onda školom polazio učio nas pok. učitelj Durjava, a po drugih razredih pok. učitelji Grgić i Maračić, a moju Tonu još danas živuće gospodje učiteljice Rizzi, Trebuson i Filinić da „tutti i cognomi che terminano in tici o ic sono di origine slava o illirica“.

Po tom nepobitnom i obće poznatom pravilu počamši od našeg poglavitog, koji je potomak onog Stefana Petrisa (Petrić) kojeg i sama mletačka kronaka (Vidi „Atti e Memorie della Società Istriana di Archeologia e stor. patr. Vol. IV. glasc. III. Titolo: „Senato Mare“ pag. 353) nazivlje — Stefano Petrisso, croyato da Cherso i njegove gospodje rodjene od koparske kopačke obitelji Marsić (pardon Marty), pak sve tamo dole do našeg starog znanca smješnog teresita maloga Mika Paska načelnikova tajnika i velike i tute kameriere del Torchio sjore Keke nobile della Mora, sve to na jednom postalo „gentil sangue talijano“. Ti ljudi su po svoj prilici rođeni u Pesaru al još tamo dole va Rekanati od kuda su došli vanka i naši Bajčići sa svojom tetom Dumom, koja je posve zaboravila s kog portuna je došla vanka, pak Bolmarčići, Stipančići, Petrančići, Keršići, Đankovići, Krunčići, Bunčići, Sablići, i stotine i hiljade drugih, koji bi zapremili ne jednu nego dvadeset stranica ovog lista.

Od ono ostalih 39 tim će biti dopušćeno i materinski i običajni jezik talijanski jer im to ime kaže kao Mocolo, Bertoldo, Radovan, Crivellori, pak ako ćete morete među tu „compagnia bella“ ubrojiti i čičo — čukarsku obitelj Tomaca, koji je do nedavno prodavao po sajmovih i u svojem dućanu teralju i rubeninu sa trobojnicom i sa nadpisima „Živila Hrvatska“, „Živio Starčević“, „Dobro jutro“ itd. pak da se umiri čujemo da namjerava naše konsumno društvo koje mu toliko zadjeva za šepavu nogu kupiti od njega svu tu graciju boju koju još ima u zalih, a koju ne može frakat nekojim našim prostodušnim povopom, kojima je on još i danas liferant, a protiv kojim u svakoj zgodi i prigodi laje ko bjesni brek na biele mjesecinu.

Te i takove mi smo svom dušom privrni prepusiti al miglior offerenta. Svršava žalostnom opaskom da za sada službena je križaljka tu i nema joj više drugog lika do Pintarovih polverini za Talijane grada Cresa, a k venšćakom čujemo da se spravlja stari Hrušta s onim njegovim crljenim pašom da tamo po venšćini naštrapano Talijane zleći i k pameti prizove još u ovom tjednu dok traju strizi i dok je sira i runca.

Svi se ovuda glavu razbijaju, koji je ono jedini Talijan u Belom, pak u toj značajnosti najviše prevladuje mjenje u tom poslu najkompetentnije, stare Fratrovce da bi to morao biti najmlađi bratić šjor Tita Pačune, odnemo najpozniji mulec staroga tramuntarskega štalona šjor B. . . .

Među tim ti naš stari Strganče: „oj Strganče lipo kito naša“ miruj jer nebi rada, da ti se od silnog mjeba promješa trbušina, pak da zaliješ ovo nekoliko hiljada naših hvala Bogu spašućih redentasa, kako

je ono zalijao nesmiljeni tvoj brat Pelee one jedne oceanске stanovnike, a ja ču ovdje liepo svršit s onom: „Mandus vult decimi — ergo decimiatu“ našeg obće obljubljenog clorona

Dr. Mangiarosto.

Domne viesti.

Schreiber i Veprinčički izbori. Mi smo već va „Narodnem liste“ od 15. maja o. g. pisali kako se Schreiber meša i vrti va veprinčičkoj podeštarije kako da je on veprinčički podešta.

Početkom meseca aprila o. l. su Schreiber, Costantini i Krstić sastavili izborne liste koje su bile izložene za reklame od 27. aprila do 4. maja. Proti tem listam su neki Veprinčičani učinili rekurs i kapitanat je sve dole hitil. Radi tega morale su se liste na novo složiti. Nedelju na 22. junija je veprinčička podeštarija na novo izložila izborne liste. Nego četo videt vraga! Ove nove liste su posvema drugačeje od onih prvih ke su bile izložene dne 27. aprila. — Ki su bili prvo va tretem (zadnjem) tele na jedanput su skočili va drugo (srednje) a ki je bil va drugem tele hitili su ga va tretu. Ako ne verujete pokazat čemo Vam liste. Pitat čete ki je storil ti busoloti ali štraveri. Ki drugi ako ne šjor Schreiber. On je naime stenfal i druge liste kako je bil stenfal prve i još haje.

Da se Talijanom osigura drugo telo prijavili su se mi znamo po cigovne nagovoru tri veprinčička kmeta Anton Gašparić, Ivan Andrečić, Zvana i Andre Bačić od kojih su prva dva zaduženi da imaju svaki od 20 do 30 tisuć krun i više kapitala. Schreiber njim je valje diktum faktum na ta sleparski kapital poslal plaćilo a kad su ta tri kmeti dobili v ruke plaćilo onda su Schreiber i Costantini ali delat liste i stavili su va drugo tele isteb i Gašparić i Andrečić a Bačić s plaćilom od kapitali kek nisu nikad imeli ni neće imet. To je Schreiber mogal storit zač je sada gospodin inspektor Vodopivec na permeše pak Schreiber dela ča ča.

Te nove falsifikane liste su bile izložene od 22. junija naprvo a vreme za reklami bilo je do Petrove na 29. junija. To se je dogodilo po ordine Costantina samo da se onem ki bi imeli reklamirat proti listam ukrade jedan dan najme pol nedelji od 22. junija buduće da je nedelju za podne podeštarija zaprta.

Ako ovo nisu sleparije onda va istinu ne znamo ča ča reć sleparit. Skandal je da va takoveh sleparijah ima svoje prste jedan c. k. činovnik. Nego za svem tem su neki Veprinčičani i proti tem sleparskem listam učinili do stotinu reklami i predali ih na Petrovu. Za podne na Petrovu već rano bil je Schreiber kod šjor Anžula. Poč? Po ča drugo nego va stvarih od izbori. Neka slepare neka varaju kako hoće ali neće dočle č. Kad bude puk spoznal kako slepare obrnut č njim za vavek lrbat. — Mi govorimo samo to ki je vredan sleparit va izborih vredan je sleparit i va drugih stvari. Za to neka Veprinčičani gledaju kemu ča dat podeštariju v ruki.

Električna železnica. Ponedeljak za jedne obdržavala je naša kurkomsija svoju sjednicu, va koj se je zaključilo, da ča i Kurkomsija dopriniet nekoliko k gradnji električne železnice Matulje-Volosko-Opatija-Lovran. Tim je pitanje železnice privedeno kraju, i kako već 31. decembra o. g. izmide vreme koncesije, to se nadamo, da ča se koliko prej počet za gradnjom napomenute železnice. Mislimo da čemo našim vrednim čitateljem ugoditi, ča im ovom prigodom ponajprije protumačimo, kako ča se pokrīt troškovi gradnje te železnice.

Vaskolik trošak električne železnice od Matulje do Lovrana preventiviran je na 2 milijuna i 650 tisuć krun. Pokriće toga troška osjegurano je na ov način:

1) Naše cesarstvo je odlučilo, da ča dopustit izdanje jednega milijuna obligacioni po 4 po sto i to predviđajuć da ča železnica imat stalnu renditu.

2) „Električno društvo“ va Monakove ko si je poduzelo, da ča sagradit železnicu

daje na svoj riziko 1 milijun i 200 tisuć krun.

3) 450 tisuć krun porazdeljeno je na takozvane „zakladne“ akcije, od kek ča neke za „Kvarnero“ va Lovrane i od kek je naša Kurkomsija uzela 200 tisuć krun.

4) Južna železnica (Südbahn) garantira za 60 let davat na leto 20 tisuć krun. Od tuda se vidi da tako kompetentno društvo kako je to Südbahn ipak drži da ča železnica nosit, zač drugačeje bi sam Südbahn va slučaje kada železnica ne bi nosila bila primorana platit niš manje nego 1 milijun i 200 tisuć krun.

5) Društvo Wagon-lits prenzimlje za prve tri leta garanciju od 20 tisuć krun na leto. Za 2 leta garantira po 20 tisuć K na leto i društvo „Kvarnero“ va Lovrane. Za ostalih 55 let pak garantira Istra, dotično za dve trećine tri občini: Lovran, Veprinac i Volosko-Opatija.

Mi smo o koristi električne železnice Matulje-Lovran već više puta pisali va našem „Narodnem liste“ i smo va svoje vreme izneli prelepo izvešće o tom pitanju od g. dra. Janežića, tako da nam za danas preostaje za reć još samo jedno par besed.

Ponajprije moramo spomenut, da je upravo sada vrlo zgodan čas za izgradnju te železnice, za ku se osobito skrbi koliko samo Ministarstvo toliko i Namjestništvo va Trste, Ljudi, ki se va takove stvari silno razumeju, kako n. pr. generaldirektor južne železnice Hofrath Eger, su svi složni va misli, da ča se va kratko vreme železnica rentirati a i zakladne akcije da ča takodjer nositi lepi interesi.

S obzirom na to i s obzirom na okolnost da ča električna železnica najzada preć va ruki i postat svojinom „zakladnih akcija“ odlučila je i Kurkomsija zet 200 tisuć krun teh acioni. Kurkomsija je to mogla učinit veći i za to, ča te njezine financijalne prilike postajut sve to bolje. Valja naime znat, da va zadnjih 13 let je broj gostova ponarasal poprečno za 960 osoba na leto ki plate okole 7302 K kurtakse tako da ča se va 2 leta i pol kod jednakega ponarasta gotova svota od 20 tisuć krun pokrit od tega samega ponarasta kurtaksi.

Izplatit ča Kurkomsija pak te svoje akcije va 13 let, nego ista si pridržaje pravo izplatit u godini više ili manje od 20 tisuć krun — ali svakako nikada manje od 10 tisuć krun.

Svi izkusni ljudi su uvjereni, da ča ta železnica bit veliki napredak za našu Opatiju jer ča usljed je po narast broj gostova. Tim ča se zna poskočit visoko i leprinačka a i lovranska stran, ali i to ča bit samo na korist Opatije i Voloskega jer svi beći ne bi bili vredni učinit od onih mesti ono, ča ima Opatija i Volosko već od naravi. Kupališta, trgovina, zabave, sve ča to bit i nadalje koncentrirano u Opatiji ka ča bit dokle bude sveta središće, oko kega ča se sve obraćat va oveh naših krajevih, dočim ča Lovran bit jedno lepo mesto, ko ča Opatije služit za izleti — i to za mali krajcar. Mi znamo, kako je, kada se va ove naši strani zatupku zla vremena, a to biva svako leto, tako da kada god ne vidimo po mesec dan sunca. Česti blatne, more nemirno, tako da je gost, ki je prišal za 10, 15 dan v Opatiju primoran, da va svojoj sobe dočeka dan, kada ča opet odputovat va Beč ale drugamo. A ovako? Poses ča se va železnicu ka ča ga prevest va Lovran. Ond ča ostat uru dve i dan ča mu bit razbijen — i on ča bit veseliji nego da bi celo za podne imel sedet va najlepšem „cursalone“, bez kega su i danas još i puno veća lječilišta nego je to Opatija.

Istina, da ča puli tega Brückner zgubit, ali ča za to manji flakeri bolje živet, zač za njih ča se vavek nać ki god, ki ča poč s karocem na prošet. Pak i štropot ča bit manji od štropota, ča ga delaju karoci i vozi, jer ča vožnja za vožnom sledit samo svakih 5 do 7 i pol minut.

Ako pak pomislimo da je od istoga društva projektirana železnica od Opatije na Učku i od Opatije na Reku — i okolnost, da je ta železnica najbolje sredstvo za postignuće paralelne ceste, za ku bi sama država imala dopriniet 50 po sto, to ča bit

svakomu jasno, da ča električna železnica bit pravi blagovot za našu Opatiju, a i za celi ovaj naš kotar.

Promaknuće. Doznajemo da je gosp. Vjekoslav Corguolan c. k. šumaki komesar u Voloskom bit imenovan višim šumakim komesarom. Ako je ikada koji činovnik zaslužil da avancira to je siguro gosp. Conguolan koji već toliko let vrši svoju tešku službu u ovom kotaru na obće zadovoljstvo svoje oblasti, puka i pojedinih občina. Mi mu od sves čestitamo!

† Franjo Beyer. Zadnju nedelju umrl je v Opatije Beyer rodom Nemas, a nastanjen v Opatije već od više vremena. Bil je to jedan od onih poštenejeh Nemci, ki ni gledal na naše domake ljude onako pospudno kako to čine neki drugi njegovi sunarodnjaci. On je pred četiri leta stupil u kompromis s našom strankom, ka ga je birala za občinskoga zastupnika. Kao takav on se je va svakoj prigode pokazal pravedan. — Bog ga pomiluj!

Paldeniko delo talijanske kulture. Po noć od 23. do 24. pr. m. poseklo je neko poživlčeno stvorenje g. Antonu Jeletić iz Poljan br. 14 va vinogradu ispod njegove kuće 299 mladeh trši i tako ga oškodil za najmanje 400 krun. Gospodin Anton Jeletić je čovek miran, ki se ne meša va niš; on nima osobnih neprijatelj, ima samo tu krivnju da ni zatajil svojega roda i svojega materinskega mleka. On neć da puše va jedan rog s prokletimi izdajicami i to je uzrok da ga te crne izdajničke duše mrze. Škoda, koja mu je učinjena siguro je bila odlučna va kakovoj Kalabrezkoj sedute veprinčičkih „banditi“ zać ne čmore se verovat da bi jedan prosti čovek sam prišal na misal da počini takovu lopovščinu. Va zapadnoj Istri su Talijani počeli već davno sed našem ljudem trše pak su tu lepu „talijansku kulturu“ preneshi ovamo. Gospodin dr. Ettore Costantini more se veselit da se talijanska kultura sastojča va tem da se seču nedžne ruže, širi i va Veprinco. Ovo bogumrsko delo talijanske kulture bilo je prijavljeno sudu i žandarmerije pak smo znatizeljni kako ča sud ova stvar koncu pristev.

Svakako ča se ob ovoj stvari govorit i na višem mestu.

Namestnik trčćanski grof Goess gre ča? Bečki i talijanski listi pišu da ča namestnik Trsta i Primorja grof Goess bit dignut za svoje službe i da ča na njegovo mesto bit imenovan neki Simonelli dvorni savetnik kod ministarstva va Beču. Ta gospodin Simonelli je kako se po imenu pozna dalmatinski Talijan a govori se da zna dobro i hrvatski. I va tom imenovanju vidi se kako centralna vlada v Beču nastoji na sve moguće načine ugodit Talijanom. Goess njim je bil veli prijatelj ali svejedno ni bil Talijan.

Sada oni ča da imaju Talijana a vlada ča njim ga dat samo od straha pred iredentizmom. Nego na ta način neće iredentizma ukrotit nego ča ga baš podigut. Toliko gore za nju. Da je grof Goess veliki prijatelj Talijana vidi se po tem da ih je svagdere protejil. Evo dokaza.

Kad su se leta 1900. obavljali izbori fiducijara va Pule za petu knjiru učinili su Talijani kod izbora va drugoj sekcije tolike sleparije na škodu socialistu, da je c. kr. puljski kapitan Rosetti moral ta izbor uništiti. Već je bil izdan i uručen odnoshi dekret. Talijani puljski kada su ta dekret prijeli skočili su va Poreč zeli su sobom staroga Campitella pak su šli va Trst k Rinaldinu. S njim su šli grofi Goess i onde su ga počeli prosit i molit neka opozove dekret puljskega kapitanata s kojim su bili uništeni izbori va drugoj sekcije grada Pula. Namestnik je rekcal, da on tega ne more storit zač da zakon je zakon. Na to se je stari Campitelli hitil pred namestnika na kolena i zavapil je plaćuč: „Spasite talijansku stranku“. Isti dan večer je puljski podešta dr. Rizzi telegrafal va Pulj: „Tutto in ordine“. Izbori druge sekcije va Palu bili su potvrđeni.

Čifut „Piccolo“ i čedomorstvo na Matuljah. Kad je Krstić sruđu na 25. junija bil pušćen s priana šal je pokle se je obril

i otišao s Ninotom na putu i tako je te-
legraf baš i v. Kad smo drugi dan
jutro dobili s Trsta „Piccolo della Sera“
našli smo nutre vijest: „da je dužnik Krtić
bil pušen s pržna jerbo da je dokazala
njegovu potpuna neudžnost (?) i da su ga
va peržan spravili njegovi politički neprijate-
lji“. Kad smo to pročitali valje smo znali
da je to Krtić sam dan prvo telegrafat va
Trst. Sa zna Krtić držl samega sebe potp-
na neudžnoga ali sve jedno ga nisu se još
nisi zaprli. Sve jedno je proved bezobrazno
sam telegrafat va foji da se je dokazala
neudžnost radi jedne stvari za koju se još
mora odgovarat na dibatimentu.

Costantini je doblil po pona va Trste.
Važno besedi. Vola pljuska letarekim Talij-
janom. Neidaju na skupšćine od „Legi“ va
Trste, rekai je predsjednik Rikardo Pitteri
ovo besedi: „Non tentiamo di spargere la
discordia fra gli avversari per indebolirli,
non insidiamo, usando lingua straniera, la
lingua degli stranieri“. Hrvatski bi se to
reklo ovako: „Mi ne gledamo kako bimo
poseli neslogu mej neprijatelje za oslabet
ih; mi ne vrebamo služec se s tudjim jezi-
kom s jezikom tudjih ljudi.

Koliko besed toliko laži. Ovo temu
dokaz. — Pred nekoliko let je ov naš kraj
živel va najljepšem mire i sloga. I mi smo
bili jaki, zač smo bili složni. Talijanom ni
to bilo pravo. Oni su poslali ovom svoje
sluge, ki su mej naš puk poslali seme ne-
mira i narod se je razdvojil i dan današnji
ima ga jedan del ki luta kako slep okole i
ne znaju služl Talijana, krvnom svome ne-
prijatelju. To je jedno, ale ono drugo je još
lepše: Talijani, da ne vrebaju na nas služec
se s tudjim a ne svojim jezikom. Zač raz-
umjemo se dobro.

Ako Hrvati i Talijani i živu va jednoj
te istoj zemlje — njihovi su i jeziki tudji.
I odista Talijani, kada govore o našem je-
ziku oni vavek govore, da je to tudji jezik.
I oni da se ne služec s tudjim jezikom proti
nam? Mogal je pitat Costantini, ki mu je
bil negde blizu i on bi mu bil rekao, da on
Costantini, Talijan puro sagne, držl i plaća
a kada god i piše smradni jedan list, ki je
pisan upravo „in lingua straniera“ a cilj
mu je napastovat nas Hrvate v Istre. To
bi mu bil rekao Costantini, gospodar ma-
tuljske špuđacere, pisane va našem hrvat-
skem jezike.

Zna za to Pitteri, pak znajuć laže?
Ale pak morda ne zna za to? pak je u ist-
tina toliko pošten, da mu se čini nemoguće
da bi „la dolce lingua di Dante“ v Istre
bila tako nisko spala, da bi ju se moralo
branit s hrvatskim jezikom?

A ča će na to Costantini? el paron de
la „teta“ de Matulje! Ča ga ni obledo cr-
ljenio, kada je poslual ono besedi Talijana
Pittera, ki je rekao da Talijani ne insidijuju
služec se s tudjim jezikom? — Po tom je
jasno da Costantini ki se va svojoj hrvatski
napisanoj „tete“ služl s tudjim jezikom —
insidijuje, to će red da iz zasjede vrebna na
nas (dall'imboscata) i za to je on insidiat-
tor. Lepo ime: insidiatior! A dal mu je veli
trščanski Talijan: Pitteri! Caro Ettore!
La me gratulil i bil rekao Rikić.

Dobrovoljno vatrogasno društvo u Opa-
tiji slavi u nedelju 6. o. m. svoju petnajst-
godišnjicu. Iz bogatoga programa vadimo
ovo: Nedelju va 9 ur u jutro bit će na
Slatine pred vatrogasnim torijem sv. misa
i svečani blagoslov novih sprava. U 11 sati
glavna skupština u Grand Hotelu. Posle
podne u 5 sati „velika pučka svečanost“
na „Tenis-plaču“. U večer sjajna razsvjeta
„Tenisa“, a po tom — ples. Igrati će
podpuna glazba c. kr. pukovnije Jelačić
79. Ulaznica k plesu — 1 kruna. Povedom
te redke svečanosti mi postavljamo svim
našim prijateljem na srce, da pohrle u ko-
liko većem broju, da to slavije tako potre-
bitoga društva izpadne što lepše. U budu-
ćem broju donest ćemo opis te svečanosti.

Vatra u Štefanju. Utorak za polne po-
javil se je va hotel Štefanije oganj. Dotr-
čali naši vrti vatrogasci sa svojim vrednim
zapovednikom g. Doberletom i dali se na
gašenje ognja. Ali stvar ni šla tako lahko
od ruki. Oganj je najme već od kakva dva
tri tjedna va dimnjake tinjal a da ni za to

ni jedan zna. Oganj je bila uhvatila naj-
prvo jedna grada, pak druga, a za ovom
još dva. Samo našim vrtim vatrogascim i
njihovemu zapovedniku ima se zahvaliti, da
ni „Štefanija“ predprole noći sva zgorela.
Krtićevi pajdaši Slovarić, Pilepić, Lo-
vrić, Ivak i još neki bili su na sudu ispi-
tani, ako svi znaki ne varaju, vrtu tega da
je Krtić va stvaru od zaklanega otroka
čist i neudžan kako anđel. So zna kad je
Slovarić tužen onputa je Krtić za svedoka
a kad je Krtić tužen onputa je Slovarić
za svedoka.

Per Jaspra ad astra. Krtić se va z-
dnjoj špuđacere zahvaljuje „na mnogobrojne
brojajvne i pismene čestitke“ ka da su mu
prišle s Dalmacije, Istre i Trsta. Razumije
se da su mu ti silni telegrafi i listi mogli
prit samo od Talijani — zač od Talijani se
more čovek svačemu nadat, pak i temu, da
se raduju s njim radi tega ča je pušen
van s pržna. Talijani ne znaju za stran
— za to je lahko razumljivo to, ča se Kr-
stića raduju. — Nego čudno je to da je on
na dno te zahvali napisal: Per jaspra ad
astra! Tega djavila mi nismo nikako mogli
razumet, pak smo šli malo do Lovrana,
k staremu Toniću, da nam on to malo stu-
maši. I stari nam je Tonić to stumčil tako
da se s jasprami (z bečl) more jako visoko
prit. A mi dodajemo: More se prit visoko
a more se i nisko spast. — Krtić docet!
zaključil je stari Tonić.

Težak put. Težak je ono bil momenat
kada je el „mio Ivo“ bil odupušen od per-
žuna, zač je za sigurno njegova prva misal
bila ta: — Kako ću se prezentat gore —
staroj? Zač ako i je ona rekla Belenu od
„Bilancia“ da ona ni nikada videla, da bi
se bil njiji Ivo dopustil kakov škerac z de-
vicium Jovaninim — ipak bi nasjeda mogla
imet kakovu sumnju — Bože moj! Tega
se je on bal onaj dan, kada se je penjal
po onoj ceste, ka gre s Voloskega na Ma-
tulji. I nikada mu ta put ni bil tako težak
kako onaj dan — i nikada nije bolje po-
čutil istinitosti latinske rečenice: per aspra
ad astra!

Komu ni pravo, neka se zuje, rekao je
Kostantini. Njega da ni ni najmanje sram
da mu je Krtić podpisav va njegovoj „tete
Jamboziže“ a kemu ni pravo neka se zuje!
Ah! da bi Kostantini znal, kako je nam to
pravo! —

Seduta kalabrezkeh ženskeh na Volos-
kem, v Opatije, v kličah, va Lovrane i Moš-
ćentah. La signora Bizella, žena onega
z dvema zvezdami, savilje za nedelju skupnu
sedutu od svih ženskeh gorenimovaneh
mesti i gradić. Seduta da će se držat va
kazině v Opatije, zač da će sada bit dosta
mesta va njem.

Na dnevnem rede je samo jedna točka
a ta glasi: — Ako more jedna poštena
ženska glava dat Krtiću ruku pokle svega
onega ča se je dogodilo? Mi se tvrdo uz-
damo va naše kalabrezke Madami i nadamo
se, da će jednoglasno zaključit, da mu se
more dat ne samo ruku nego, ako će — i
par mudandi i stomanj.

I Sotonić se veseli da je „mio Ivo“
pušen od peržuna. Ča se treba za to ve-
selit. Takovega se ča na sveta gusto do-
gadja! Mi znamo jedan slučaj ki se je do-
godil va jednom kraje pod suncem, kada je
edan lopov šukvu i dinamit kral, i daval
je sto florini ki će mu oca ubit pak za
svem tem ni bil va pržune. I Dreifus je
veli lopov, pak su ga pustili van — a kamo
da nete „el mio Ivo“ ki je čist kako i neki
računi od nekega kazina.

Gosp. c. kr. kapetan dr. Manussi va
škole Družbe sv. Cirila i Metodaa na Volos-
kem. Ponedeljak su naša deca bila potaš-
ćena posjetom našega gosp. c. k. kapetana.
Gosp. kapetan se je va decem vrlo ljubezno
razgovaral i izpitaval ih o svem po malo, a
naša su deca na sva pitanja odgovarala
tako lepo, da je gosp. c. k. kapetan izrazil
učitelju i učiteljici svoje zadovoljstvo. Naše
najsrdajnije čestitke koliko učiteljskom osob-
lju, toliko i našoj Družbi.

S druge strane nas pako veselil ljubav
gosp. c. k. kapetana do našega školstva.
Valja naime znati, da je to prvi put iza

ponih 10 let, da je jedan c. kr. kapetan
prekoručil prag jedne škole na Voloskem.

Novi zaved za pogrebe v Opatije. Još
prigodom združnih izbora su neki nemački
mautljivi na vas glas govorili, da valja g.
Frana Doberleta uništiti i va kut potisnut,
zač on je va njihovoj stranke silno pogibe-
ljan. I va istinu oni su mu dobavili konku-
renta u osobi kučera Brücknera. Ta Brück-
ner, ki je već va monopol od kuroc i vozi
na se zel, složil se je s jednim bečkim za-
vodom za pogrebe i ovi dni odprl v Opatije
svoj zavod za pogrebe ki bi mogal delat furora
va kakovem Oberležeće, ale za kurort, ka-
kov je Opatije, ni ni najmanje dorasal. Svi
su govorili, da nema ga do g. Doberleta za
takove stvari. A to govorimo i mi i svaki
ki zna ča je lepo i pristojno.

Za družbu sv. Cirila i Metodaa za Istru
šilje gospodja Marija Dubrović iz sv. Ma-
teja K 1536 sakupljenih dne 22. 6. 1902.
između izletnika iz sv. Mateja, Kastva,
Grobnika u gostoljubivoj kući gosp. Nikole
Polića župnika u Jelenju.

Razne vesti.

Cesar Franjo Josip I. i njemački car
Wilim II. Polag vesti poznatega nemačkoga
lista „Neneste Nachrichten“ reč bi, da je
prijateljstvo mej našim i nemačkim cesarom
nekako ohladnelo. To se je videlo i ovih
dan prigodom sproveda saskoga kralja Al-
berta. Tom zgodom oba su cesara izmenili
samo par besed, a misu, kako je to običaj
jedan drugomu učinili vizitu. Još je više u
očl palo ta, da je nemački cesar prišal va
Draždjane par minuti prije sproveda, a još
ni sproved pravo ni obavljen bil — već je
frikul ča. Neč mora bit, zaludo je, a to
svjedoči i okolnost, usled koje nije naš ce-
sar primil poziv na proslavu pedesetgodin-
jnice germanskeg muzeja va Nürnbergu.
Za smesrećene sa Martinke sbralo se je
do sada 3 milijuni, 316 tisuć i 196
franak.

Ivan Orth. Pravo mu je ime bilo na-
dvojdu Ivan Salvator a bil je sin pokojne
velike nadvojvodkinje od Toškane, ka je
svoji dni toliko vremena proboravila na
Voloskem va Cernikovcu. Njezin sin nadvoj-
vodc Ivan Salvator bil je jako čudan čovek
a more je ljubil vanreda. Bil je jako čedan
i jednostavan. O njemu pripovieda neki ho-
landezki inžinir ovo:

Va jule leta 1890. nalazil se je Ivan
Orth sa svojim brodom „St. Margareta“ va
Ensenadi, portu republike Argentine, va
južnoj Amerike. Prije nego li će se opet
dat na more, zamolil me je Orth da mu
prodam nekoliko peska sa sagurnu. Poradi
tega posla hodil sam ja već puti na brod
„St. Margareta“ i razgovaral sam se s na-
dvojvodom, ki mi je pokazeval sve svoje lepo
uređene salone na brodu, a tom prigodom
bi mi ponudil i čašu dobrega vina. Va jed-
noj sobe visela je lepa uljena slika cesara
austrijskega. Pokazujuć pristom na tu sliku
Orth bi mi rekao: — Ovo je moj barba —
austrijski Cesar. Tom prilikom bi on sliku
pozdravil po soldatski.

Kad sam mu nakural brod sa sagur-
nom, zamolil sam ga da mi da jednu svje-
dočbu, da je s robom zadovoljan.

On je tu svedočbu napisal i podpisal
i va koj me preporuča svakemu kapitanu,
ki bi imel kakovu potrebu, neka se na
mene obrati. Na kraju svedočbe ku imam
i danas stoji napisano: „S veleštovan-
jem vam odani Ivan Orth!“

Ova svedočba, veli ta holandezki in-
žinir dalje, za sigurno je „zadnje pismo ne-
sumnjama Ivana Ortha. Ja ni najmanje ne
sumnjam, da se je brod „St. Margareta“
zgnabil i da se od njega ni nijedan spasil,
toliko više, ča je baš va ono vreme, kada
je brod moral poč kroz Magellanovo tesno,
bilo tako zločesto vreme, da se zločesteje
ni pomisliti ne more.

Toliko pripovieda taj holandezki in-
žinir. Pokojni Orth bil je oženjen s jednom
od teatra, s Emilijom Stabel, za ku se je
držalo, da je i ona s njim umrla. Nego ovi
dni čitamo va francuskom listu „Rappel“ da
ta Emilija Stabel živi još i dan danas.

Ona da se je va Ensenadi izkrcala u nadi
da će svoga muža susrećti va Valparaizu.
Dočuvai za njegovu smrt, ona da se je po-
vukla va neki samotni kraj od Kili, kade
još i sada živa.

Vojska s Buri. Kako se zna, Buri, ta
junacki narod, stvoril su mir s Englezom.
Nego va toj komedije se je Englez prilčno
opekal, pak mu je oneštahno i pere palo.
Čujmo par besed.

Va ovoj vojske, ka je trajala skoro
tri leta, bilo je ubitih Englezi 22 tisuća
550, ranjenih 22 tisuća 829, ulovljenih ili
oprotih 8553, nemoćnih je postalo usled
ran ili boli 75 tisuća 330. Govori se, da je
bilo engleskeh soldati va ovoj vojske okolo
300 tisuć duš. Mej vojskum su umrli 3 en-
gleski generali, 9 pak ih je bilo ranjeno a
3 zasluženi. Dakle Englezi je svih skupa
slabo pasalo 130 tisuć 262.

Strošak za ovu vojsku od početka do
aprila ovega leta bil za Engleza 3450
milijuni marak.

Kroz samu Reku odpehali su va južnu
Afriku 63 tisuća 217 konjli. Tu je bilo za-
ladije i gulaša!

Kako govore neeni ljudi, ki stvar po-
znaju, ovo je bila vojska jedna od najdra-
žih koliko se za njih zna.

Koliko pak je Buri palo, to se ne more
znat, niti će se ikada doznat.

Kada smo već kod ovih silnih ljudskih
gubitaka, spomenut ćemo još i ovo:

Va Krimskoj vojske (od leta 1853. do
1856.) palo je ljudskih glava 609 tisuća
797; va Rusko-turskoj vojske (od leta 1876.
do 1878.) pak 180 tisuća, a va Nemačko-
francuskoj vojske (od leta 1870. do 1871.)
ostalo je 290 tisuća ljudi na bojnom polju.

Učenjak Mulhall izračunaj, da od leta
1790. do 1880. dakle va 90 let poginulo je
va vojske 4 milijuni 470 tisuća ljudi. Ako po-
mislimo, da je jedan milijun koliko tisuće
tisuc, pak da bi svi oni ljudi bili napravo živi
do božje volji i imeli dece i njih deca opet
dece, kamo bimo prišli? A i bez njih još
nas je previše Bog dal.

Učenjac va Martinke. Francija, In-
glezka i Savezne američke države poslale
su va Martiniku nekoliko najboljih učenjaka
da prouče vulkanske pojave na enom otoku
Skupoclena perla. Va Perth-Australija
— našal je neki Inglez jednu perlu tako
veliku i tako lepu, da je isti dan doblil za
nju niš manje nego 375 tisuć krun. Još
jedna takova perla — stavljena va zlato i
lepo priredjena, ki lepi par rećini. Ale ti
rećini bi i koštali i najmanje i milijun
krun. Da ih je imet onaj Mužgice na Vo-
loskem, ku zlato jako pijaša!

Zadnje vesti.

Cres. Izbori občinskoga zastupstva uni-
šten. Talijani pokunjeni. Mej našimi vlada
silno veselje i oduševljenje. Živili naši! Ži-
vala pravica!

(Živili pošteni creski kopaci — neka
Bog da, i njim svanula koliko prej najlepša
sreća. Gori srca! Bog je s vami. Bit će
bolje — mićimo se samo! Živio naš Cres!
Uredništvo „Narodnoga lista“.

Tret 2. julija. U posljednj hip jubor
dobili smo sliedeću viest. Zastupnici su do-
čvrtika (danasa) o 11 uri. Pod točkom III
nalazi se: „Izvršestaj verifikacionalnoga od-
bora o izborih“. K toj točki postavlja taj
odbor sliedeći predlog: „Visoki sabor hieš
izvoli odlučiti: „Odobravaju se izbori Vjeko-
slava Spincića i Matka Mandića u izborom
kotaru izvanjskih občina Volosko-Podgrad“.

Tako verifikacionalni odbor. Sto će
sabor, to će se viditi danas.

O izboru dra. Stangeru u gradskom
izbornom kotaru Volosko nejma još izvje-
štaja ni predloga.

London. Kralju Edvardu je bolje, ali
pogibel nije posve uklonjena — premda
ljudi, koji su oko kralja drugačije tvrde.

Kopar 3. julija u 1 uru 25 minuta
posle podne. Izbori Spincića i Mandića su
potvrđeni. I dr. Stanger će doć brzo na
red. Živili naši zastupnici!

P. n. občinstvo!

Podpisani javlja, da je počam od 1. julija o. g. preuzeo sam vodjenje svoje

mesarne

u Voloskom-Skradinu

pošto je dosadašnji poslovodja gosp. Ivan Večerina odstupio od uprave iste mesarne.

Preporočujuci se slavnemu občinstvu najtoplije, obetajem da ću nastojati, da u svem zadovoljnim zahtjevima sl. občinstva.

Volosko, 1. julija 1902.

S odtlnim štovanjem

Rafael Kundić.

Dr. L. Roheim

posjednik sanatorijuma,

Specijalista za tajne bolesti, ordinira svaki dan od 10—12 pr. p. za gospođu, a od 2—5 p. p. za gospođu na Rijeci, vicolo Germania br. 2, I. kat. Nad ljekarom D. Accurti.

Najbolji se ljekovi dobija

Ljekarni „al Redentore“ („k Spasitelju“)

na Rijeci kraj velike crkve a osobito se traže, od samih trava načinjeni te i najkorisniji za zdravlje čovjeka.

Kapi „Spasitelja“ najbolje su sredstvo za održati si zdravlje do visoke starosti njihovom redovitom uporabom; or liječe nevjest, odstranjuju žrtanje u silama, ublažuju reumatizam, očišćuju krv i okrijepljuju želudac, koji je često izvor mnogim bolestim. Inzvatno su zatim sredstvo ove čudotvorne kapi „Spasitelja“ proti svakoj žaludanoj boli, tjeraju naduvanje i vjetrove, odstranjuju žgaravica u grlu, astma grčevita te griza u truhlu i cjevima. Redovitom njihovom uporabom pridružuju redovitu probavu, a tim zaprećuju mnoge bolesti. — Jedna boćica 30 novč.

Pojačano kapi sa materinom okrijepljuju sa pet kapi na komadiću cukra maternicu, krijepe tjelo od slabijne i mateša glave. Jedna boćica 35 novč., a nadomješuju sve do sada kapijice, što ih žene rabe za slabost i maternicu.

Bilinski sok proti kašlju. Ne nadkrijljivo i najsigurnije liječi prehladu u prsima, kašalj, promuklost u grlu. Tko boljuje na prsim bolestima neka rabi samo ovaj „bilinski sok“ te će ga pohvaliti sigurno, kao što svjedoci toliko stotina pohvala, koje su mi poslije upotrebljujući ga. Treba paziti na zaštitni znak „sika Spasitelja“, što se nalazi na svakoj boćici ovih ljekova; a dobije se jedlino u ljekarni podpisanoj kamo molim i naručiti.

Naruži li tko više boćica dobije popust!

HINKO BABIĆ,
ljekarnik

Rijeka (Fiumo) kraj velike crkve.

Vielkrat odlikovana. * Vielkrat odlikovana.

Najstarija i najveća

Tvornica peći i zemljenih stvari

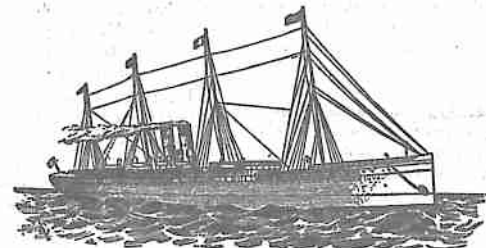
Augusta Drelse

u Ljubljani.

Bogato skladište zemljenih peći i štednika.

Peći u najnovijim bojama i oblicima, izvrstno izvedene prodaju se po najnižim cijenama od 14 kruna dalje.

Kod većih naružba do 20%, popusta. — Cienici šilju se na zahtjev gratis i franko.

Rieka — Amerika

Medjunarodna putna poslovica

L. Mašek i drug na Rieci

odprema putnike iz Rieke u Ameriku sa najbrzim parobrodima svakog petka i ponedjeljka.

Upute daje bezplatno i brzo

L. Mašek i drug

Via Riva ugao Via Lido.

* Patnicima, koji putuju u Ameriku nije nužno da znađu čitati i pisati *

Sjećajte se

Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Svoj k svomu:

Vinko Grgurina Ivanov

Jušići br. 72

prodaje u svojem dućanu u Jušićih br. 72 svake vrsti robe kao jestvine, odieća muška i za djeću, svake vrsti rubaca, čarapa, i svake vrsti robe za kućnu potrebu; železnu robu, razne vrsti porcelana, Roman- i Portland-cement, sumpor i garantirano dobru modru galionu (vitriol), crvenu sol za blago (marva) od 5 kg. dalje. (5)

Sve uz umjerene cience!

Svoj k svomu:

Tiskara

V. Tomičić i dr. u Opatiji preporuča slavnemu občinstvu svoje bogato skladište najfinijih i najmodernijih posjetnica, omotah, i drugih tiskanicah uz vrlo umjerene cience.

Prvi zavod za pogrebe

u Opatiji

preporuča se svime što se odnosi na uredjenje odra, mrtvačke sobe i pogreba te skladištem u kome će sl. občinstvo naći veliki izbor

Mrtvačkih liesova (kasela) i križeva.

Cience su koliko za priredbu pogreba, toliko i za liesove vrlo umjerene.

Odnosne prijave i naružbe prima

Fran Doberlet
Opatija. — Kuća Ertl.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama. Vraća na štednju uložene iznose bez odgovjedi, pridržuje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmova (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedjelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Jančića u Voloskom.

Publične informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1901 iznašao je K 1161.044-39 — Garancija iznašala je K 133.760.—. — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1901 K 575.486-29.

Ravnateljstvo.